

7. Der foreligger kun få oplysninger, der kan benyttes som baggrund for en vurdering af provenutabet ved forslaget.

Der savnes især oplysninger om omfang og størrelsen af udsvingene i selvstændige erhvervsdrivendes indkomster, herunder de tilsvarende oplysninger om udsvingene i de skattepligtige indkomster.

Udsvingene i de skattepligtige indkomster er givetvis mindre end i overskuddene, idet de gældende regler giver mulighed for en vis udjævning, bl.a. via afskrivningsregler, investeringsfondshenlæggelse, varelagernefskrivning m.v., ligesom leasingarrangementer og investering i skibsanparter og lignende har været benyttet i dette øjemed.

Der er derfor næppe tvivl om, at den mere direkte mulighed for indkomstudjævning, som forslaget indebærer, i meget betydeligt omfang vil træde i stedet for de tidligere nævnte metoder til udjævning af den skattepligtige indkomst. Skatteyderen opnår endvidere, at indkomsten kan udjævnes uden senere at skulle foretage investeringer, der måske er mindre velbegrundede set fra et driftsøkonomisk synspunkt. Der vil således ikke være tale om et provenutab, når ordningen blot erstatter andre måder at udjævne indkomstudsving på.

Der er dog formentlig nogle selvstændige med svingende indkomst, der ikke har udnyttet de ovennævnte metoder til indkomstudjævning, og som nu vil udnytte de muligheder, forslaget giver. Der er dog nok tale om en mindre kreds.

Ordningen forventes i øvrigt primært at blive udnyttet af selvstændige med skattepligtig indkomst på statsskatteskalaens 2. og 3. trin, som det er tilfældet med investeringsfundsordningen. For andre selvstændige er behovet for indkomstudjævning væsentligt mindre. Det må desuden påregnes, at en del af disse selvstændige vil have vanskeligt ved at frigøre likviditet til indskuddet på konsolideringsfondskontoen.

På denne baggrund må provenutabet forventes at blive forholdsvis beskedent.

Det varige provenutab ved ordningen – som udgøres af forskellen mellem den skat, der skulle have været betalt af det henlagte beløb, og den skat, der skal betales, når det anvendes til indkomstudjævning – kan først konstateres, efterhånden som de henlagte beløb indtægtsføres.

Rent skønsmæssigt anslås det varige provenutab på henlæggelserne i hvert af de førstkomende år at blive af størrelsesordenen 25 mill. kr. Efterhånden som ordningen måtte blive udnyttet af flere

selvstændige, kan dette provenutab vokse til måske 50 mill. kr. pr. år.

Derudover kan forslaget forventes at medføre forskydninger af skattebetalinger mellem enkelte år. Dette skyldes, at ordningen vil medføre en vis udsættelse af indkomstbeskatningen bl.a. ved, at underskud kan »fradrages« i underskudsåret ved, at man hæver beløb fra konsolideringsfondskontoen. Under de gældende regler vil underskuddet først kunne fradrages i de kommende års indkomst.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer

Til § 1

Efter den foreslåede bestemmelse skal der være adgang til fradrag i den skattepligtige indkomst for henlæggelse til konsolideringsfond. Henlæggelse til konsolideringsfond er således en regnskabsmæssig disposition, der foretages ved indkomstårets slutning. Bestemmelsen må sammenholdes med § 4, hvorefter det er en betingelse for at få fradrag for henlæggelsen, at der indskydes et beløb på en konto for konsolideringsfond. Beløbet skal indsættes på kontoen efter henlæggelsesårets udløb, men inden udløbet af fristen for indgivelse af selvangivelse for henlæggelsesåret.

Til § 2

Henlæggelse til konsolideringsfond kan med de i stk. 2 nævnte undtagelser foretages af både fuldt og begrænset skattepligtige personer, selskaber m.v.

Efter forslaget skal der være samme begrænsninger med hensyn til, hvilke skattepligtige der er berettigede til at foretage henlæggelser til konsolideringsfonde som efter de gældende regler i lov om investeringsfonds.

Om dødsboer bemærkes, at boperioden må betragtes som en periode, hvori afdødes forhold afvikles. Det foreslås derfor i lighed med de gældende regler om investeringsfonds, at boet ikke skal kunne foretage henlæggelser til konsolideringsfonde. Boet kan hverken gøre det for boets indkomstår eller med virkning for eventuelle år forud for boperioden.

Når kooperative virksomheder ikke skal kunne foretage henlæggelser til konsolideringsfonde, skyldes det, at disse virksomheders indkomst opgøres som procentdele af den skattepligtige formue. Denne særlige indtægtsopgørelse betyder, at forslagens regler om fradrag for henlæggelser i indkomst for senere anvendelse til indkomstudjævning eller